

Rostislav Křivánek

ADVENTNÍ POHÁDKY

Ilustrace Petr Herold

 CPRESS

Adventní pohádky

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Rostislav Křivánek
Adventní pohádky – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

OBSAH

O ztraceném kouzle Vánoc	4
O čtyřech svíčkách na adventním věnci	14
O kouzelné šále	22
O kocouru Baltazarovi	32
O Elišce a adventních skřítcích	42
O betlému, ve kterém chyběl Ježíšek	58
O tajemné ptačí paní	80
O létajícím zámku	102
O Slunci v kameni	120
O poště na konci světa	146

O ZTRACENÉM
KOUZLE VÁNOC

V dobách, kdy ještě lidé věděli, proč jsou na světě, snášela se rok co rok, vždycky takhle koncem listopadu, z nebe na zem malá ohnivá víla. Tichounce planula, zavírala oči a mračila se. Neměla létání ráda, jaktěživa si na něj nedokázala zvyknout. A ještě ke všemu nesměla vědět, do kterého konce světa ji to tentokrát zanese. Pokaždé to totiž bylo jinam. Víla se jmenovala Flagrantýna a snášela dlouhý let jenom proto, že byla tuze pyšná na své poslání. Ze všech víl, co jich ve vesmíru je, byla vybrána právě ona, aby donesla lidem na Zemi Radost a Štěstí.

Když měkce dosedla do mechu, honem zase vyskočila, aby svým plamínkovým tělem nezapálila mechové chomáče, a vydala se cestou z lesa. Les řídl, tma houstla a Flagrantýna hebce zářila nad pěšinou. Ony totiž víly našlapují na vzduchové polštáře, které lidé nemohou vidět, takže to vlastně vypadá, jako by se vznášely anebo pluly kousíček nad zemí.

Když se konečně objevila první stavení – někdy zachumlaná do sněhu, jindy olizovaná slanými jazyky moře a jindy zase zavátá hromadami pouštního písku –, zbystřila víla okamžitě své kouzelné smysly. My lidé máme smyslů jen pět, kdežto víly hnedle třicet. Proto taky Flagrantýna okamžitě rozpoznala, které obydlí má toho roku navštívit.

Tiše doplula pod okno, trochu povyskočila a snesla se na parapet, který byl protentokrát pokryt křehkou jinovatkou. Za sklem plným ledových květů ihned uviděla to, co hledala. Malá červená svíčka ovinutá stužkou se snítkou jehličí byla přesně tam, kde být měla, hned za oknem. Flagrantýna se upřeně zadívala na smutně ohnutý knůtek svíčky. Stačilo jedno jediné vílí mrknutí, knot se natěšeně napřímil a zahořel malým oranžovým plamínkem s modrým jádrem.

„Tak,“ řekla si Flagrantýna, „zítra je neděle, ta první ze čtyř adventních, a plamínek Štěstí je na světě. Tak to má být.“ Naposledy pohladila plamen očima, nadechla se a vyletěla k nebi.

Občas se stávalo, že ji při tom někdo zahlédl, a to se pak v kraji říkalo, že spadlá hvězda spěchá zpátky na oblohu. A lidé stáli se zakloněnou hlavou a něco si přáli. Na druhý den pak po celém širém světě zapalovaly rozechvělé ruce první svíci na adventním věnci. Nikdo z lidí neměl ani tušení, že kdyby Flagrantýna nepřinesla plamínek Štěstí, svíčky by sice hořely,

přibývaly by týden co týden, až by vzplály všechny čtyři a nadešel by čas vánoční, jenomže by něco chybělo. Ztratila by se Radost, zmizelo by Štěstí, zabloudilo by a zmizelo kouzlo Vánoc.

Ted' už tedy jistě chápete, proč byla Flagrantýna na svoje poslání tak velice hrdá.

Roky plynuly a lidé hloupli. Zapomněli, proč jsou na světě. Stavěli velké domy, dokonce celá města, a tisíce vědců se snažily zjistit, proč vlastně člověk žije. Každý na to chtěl přijít a stát se nejslavnějším ze všech, mít vlastní obrázek na poštovní známce a odstavec s fotografií v encyklopedii. Jenomže – ne-dařilo se to. Bezradnost a smutek pomalu zaplavovaly duše lidí jako inkoust z převrhnuté lahvičky.

A nejhorší to bývalo právě o Vánocích. Jak lidé pořád marně přemýšleli, proč jsou na světě, zapomínali

na staré zvyky. Nikdo už nedával do okna malou červenou svíčku ovinutou stužkou se snítkou jehličí. Okna teď zářila girlandami elektrických žárovek, které zběsile koktaly světlo do noci. Po střechách se projížděli žárovkoví sobi, plyšová staříci s plnovousem viseli na komínech, stromy v zahradách, parcích a ulicích byly ověšené pobíhajícími a stékajícími světýlky – a tma se vyděšeně schovávala v zastrčených uličkách a lesních zákoutích. Lidé se rozhodli, že tmu přesvítí a smutek překřídí.

Jenomže co naplat, to jediné skutečně důležité, i když úplně maličké a chvějivé světýlko, to na světě nebylo. Marně se Flagrantýna rok co rok snažila najít okno, ve kterém by čekala dychtivá svíčka. A aby toho nebylo málo, mezi všemi těmi světly si už nikdo nevšiml malé ohnivé víly, jak se zklamaně vrací na oblohu, a nemohl si se zakloněnou hlavou nic přát, takže se mu nemohlo ani nic splnit.

A tak se kouzlo Vánoc ztratilo. Tedy – všechno vypadalo podobně jako dřív, to ano, ozdobené stromčky, kopec dárků pod nimi, štědrovečerní večeře, koledy – sice zavřené do blikajících bedýnek, ale přeci jen koledy –, výkřiky překvapení, slova díků... Jenomže opravdová Radost a skutečné Štěstí v tom všem už nebyly. Lidé se zmateně ujišťovali, že to tak není, že se to jen zdá, že přece Radost a Štěstí už dávno umíme vyrobit, vytroubit, nakoupit, zabalit a nadělit. Dárků rok co rok přibývalo, až už se

skoro nevešly pod stromečky a do punčoch, jenomže se začaly jeden druhému čím dál víc podobat. To třeba někdo vyhlásil, že ten a ten dárek je zaručená Radost a Štěstí, a všichni ho horempádem běželi koupit svým blízkým. A Flagrantýna s ostatními vílami na to shora koukaly a vrtěly planoucími hlavičkami. Tolik je lidí na světě, a tak málo dárků. Vlastně už jen pár – i když v celých haldách.

A tak zase přišel konec listopadu a nešťastná Flagrantýna smutně padala k zemi. Obávala se, že její cesta bude znovu zbytečná. Tentokrát přistála v nevelkém lese plném lískových keřů. Nedaleko šuměl potok, hebce poprchalo, po sněhu ani památky. Flagrantýna sklesle plula nad pěšinou od lesa. Už viděla vesničku podřimující kolem kostelíka se špičatou věží. Najednou ji třiadvacátý smysl vedl přímo k domečku, který ještě nebyl zdaleka hotový. Lidé, kteří v něm bydleli, se zřejmě přistěhovali docela nedávno a ze všech sil staré venkovské stavení zvelebovali.

Flagrantýna zvědavě pohlédla oknem dovnitř a její pohaslé oči se rozzářily sytým žlutým plamenem. Spatřila malou červenou svíčku ovinutou stužkou se snítkou jehličí. I když to neměla ve zvyku, naklonila se víla ke sklu a zvědavě nahlédla do místnosti. V krásně útulné a vyhřáté kuchyni uviděla maminku, která se svými dvěma synky – na toho menšího volala Kubíku, na většího zase Matěji – chystala vánoční dárky. Ale nebyly to pestrobarevné, křiklavě

popsané krabice s dárky, které letos prostě každý musí mít. Byly to půvabné a vlastně docela obyčejné věci, které tihle lidé vyráběli úplně sami, jen tak, vlastníma rukama. A bylo vidět, že přitom myslí na ty, pro které tyhle dárky mají být.

Flagrantýna cítila, jak přes okno až ven sálá tichá, hřejivá láska. Taková ta staromódní láska a úcta k lidem a hlavně touha udělat Radost a přinést Štěstí. Ohnivé víly nepláčou, kdepak, slzy by se jim hned vypařily. Ale stejně se zdálo, jako by měla Flagrantýna v koutcích svých planoucích očí trpytivé, slané a úplně mokré slzy.

„Takže přece,“ říkala si. „Přece jen ještě úplně všichni nezapomněli, proč jsou na světě. Přece jen se najdou lidé, kteří nehledají odpověď na smysl života v knihách, ve zkumavkách a na internetu, ale na tom

jediném správném místě – sami v sobě. Ach, kdyby se tam tak dokázali podívat i jiní... Mají to tam přece napsáno docela jasně: Člověk je na světě proto, aby dělal sobě i jiným Radost a aby hledal, nalézal, sdílel a přál Štěstí.“

Flagrantýna zavřela oči a po dlouhé době zase ohnivě mrkla. Knot svíčky se natěšeně napřímil a zahořel malým oranžovým plamínkem s modrým jádrem. Když potom víla odlétala zpátky k podmrčenému nebi, zahlédla ještě dva rozpláclé dětské obličejy na okenním skle a čtyři zvědavé oči, jak se za ní dívají.

„Ano,“ pomyslela si, „tyhle Vánoce budou jiné.“

Možná že ne úplně pro všechny, ale když už plamínek zase hoří v jedné lidské rodině, bude za rok hořet v tisíci a za nějaký čas úplně všude. A přijde doba, kdy lidé zase budou vědět, proč jsou na světě.

O ČTYŘECH SVÍČKÁCH
NA ADVENTNÍM
VĚNCI

Toho rána snášela se na krajinu mlha hustá jako bramborová kaše. Slunce se snažilo, seč mohlo, ale ať dělalo, co dělalo, vypadalo jako vaječný žloutek vhozený do té kaše. Bylo podivné příšeří, ani ptákům se nechtělo zpívat. Prostě byl takový obyčejný den někdy mezi listopadem a prosincem, ospalá neděle. Kdo se podíval z okna ven, raději se zase rychle zachumlal do přikrývky a užíval si tepla, které nashromáždil za celou noc. A tak si toho nikdo nevšiml.

Nikdo neviděl, že se vysoko na nebi z mlhy vynořil obrovský pták. Mával převelikými křídly, důstojně a mocně, prodíral se tou mlžnatou kaší a zrovna jako by ji prosvěcoval, jako kdyby se kolem něj rozlévalo zvláštní nafialovělé světlo. Vůbec byl celý světle fialový. Jak se pták blížil, dala se rozpoznat jeho fialová křídla, fialové oči, fialový nos... počkat – odkdy mají ptáci nos? No však on to taky nebyl žádný pták. Toho mlhavého nedělního rána se na zem snášel za tichého ševelení perutí anděl. Fialový anděl *Violaceus*.

Už se na to zkrátka nedokázal dívat. Lidé tam dole na zemi vypadali jako barevné krabičky a byli den ode dne prázdnější, vysypanější a zbytečnější. Běhali čím dál rychleji z místa na místo, jezdili jinými krabičkami po celé zemi, ale nic tam nenacházeli, protože už dávno nic nehledali. Měli hlavu plnou toho, co všechno ještě musí stihnout, udělat, zařídit, tak plnou, že už se jim tam nevešlo vůbec nic, dokonce ani docela maličké těšení. Na nic už se netěšili. A nejspíš už docela zapomněli, co to divné slovo znamená – těšit se. Už vlastně ani nic nechtěli, snad jenom to, aby jim všichni dali pokoj.

A jak *Violaceus* letěl nad městy a vesnicemi, nad samotami a osadami, vířil svými křídly jemný fialový prach, který zvolna usedal na zem, padal lidem na bundy, kabáty a čepice a oni si říkali: to je ale divný sníh, takový fialový jsme ještě nikdy neviděli. A už zase spěchali dál, protože v jejich hlavách už nezbývalo místo pro divení. A potom se to stalo.

První se fialového prachu nadýchal pan Antonín. Zastavil se uprostřed náměstí jako hodinový strojek, ve kterém praskla pružinka. Stál s pusou dokořán a nemohl pochopit, co se to s ním u všech všudy děje. Tam někde uvnitř, v místech, na která už zapomněl, jako by se rozhořel úplně malý ohýnek. A pan Antonín rozevřel oči údivem. Jak vlastně mohl zapomenout těšit se na spoustu krásných věcí? Byl najednou plný touhy a naděje. Měl ohromnou chuť začít hledat...